

Using the Irish language in court

This brochure for Irish speakers provides information about language rights in court under the Official Languages Act. The Act provides for the use of either official language (English or Irish) in court or in any pleading (document or statement) in any court.

A person has the right to use Irish in court irrespective of his/her reason for being in court, for example as a witness, a defendant, a plaintiff or a victim.

This right applies in all courts, for example, the District Court, the Circuit Court, the High Court, the Supreme Court and tribunals.

A person has the right to be heard in Irish and the court may make arrangements as it considers appropriate for the interpretation of proceedings.

A person may not be disadvantaged or inconvenienced or incur additional expense because of his/her choice of official language. A person may not be compelled to give evidence in a language other than the official language of his/her choice.

The legislation does not in any way prohibit the use of foreign languages in court.

An Garda Síochána's language scheme confirms that arrested persons have a legal entitlement to have their business conducted in Irish.

Teanga bheo, nua-aimseartha í
an Ghaeilge.
Is í do rogha í a labhairt.
Is é do cheart í a úsáid.

**Is ceart duit úsáid a bhaint as
do chumas Gaeilge.**

Ag cosaint cearta teanga.

An Coimisinéir Teanga | An Spidéal,
Co. na Gaillimhe | Glao Áitiúil: 1890-504 006
eolas@coimisineir.ie | www.coimisineir.ie

*Ní léirmhíniú cuimsitheach dlíthiúil é seo agus dá bhrí sin, níor chóir
glacadh leis mar chomhairle dlí.*

AN GHAELIGE SA CHÚIRT

Do chearta teanga sna cúirteanna

Tá seanfhocal ann a mhaíonn gur *“i ngan fhios don dlí is fearr a bheith ann”* ach ní fios cén uair a bheadh ar dhuine dul chun cúirte ar chúis amháin nó ar chúis eile.

- B'fhéidir gur mar fhinné a ghlaofaí ort le heolas a sholáthar.
- D'fhéadfadh dualgas a bheith ort a bheith i do bhall de ghiúiré.
- Tharlódh go mbeifeá cúisithe as cion a dhéanamh.
- D'fhéadfá féin a bheith ag cur an dlí ar dhuine eile.
- B'fhéidir go mbeadh iarratas á dhéanamh agat ar cheadúnas áirithe ón gcúirt.
- D'fhéadfá a bheith ag lorg cúitimh as dochar nó damáiste a rinneadh duit féin nó do do chuid sealúchais.

Mar sin, ní miste duit a bheith ar an eolas faoi do chearta teanga agus tú ag dul chun cúirte.

Tá na cearta teanga sin daingnithe in alt 8 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003. Ar ndóigh, ní chuireann an reachtaíocht cosc ar theangacha iasachta sa chúirt.

Tá sé de cheart agat an Ghaeilge a úsáid in aon chúirt.

Baineann an ceart seo le gach chúirt, mar shampla an Chúirt Dúiche, an Chúirt Chuarda, an Ard-Chúirt, an Chúirt Uachtarach agus binsí fiosraithe. Tá sé de cheart agat an Ghaeilge a úsáid sa chúirt is cuma cén fáth a bhfuil tú ann, mar shampla mar fhinné, mar chosantóir, mar ghearánach nó mar íospartach.

Tá sé de cheart agat éisteacht a fháil i nGaeilge os comhair na cúirte agus ní cheadaítear tú a bheith faoi aon mhíbhuntáiste de bharr na rogha teanga sin. Féadfaidh an chúirt cibé socrú is cuí a dhéanamh d'ateangaireacht ó theanga oifigiúil amháin (Gaeilge/Béarla) go dtí an ceann eile.

Ní chuirfidh an chúirt aon stró nó caiteachas breise ort de bharr gur roghnaigh tú an Ghaeilge seachas an Béarla.

Ní chuirfear iallach ar dhuine fianaise a thabhairt in aon teanga oifigiúil ach an ceann is rogha leis/léi féin.

Tá sé de cheart ag duine Gaeilge a úsáid in aon phléadáil (aon cháipéis nó ráiteas) in aon chúirt nó in aon doiciméad a eisítear ó aon chúirt.

Má tá cás sibhialta á thógáil agat i gcoinne an stáit nó i gcoinne eagraíocht stáit, caithfidh an stát, nó an eagraíocht stáit, cibé teanga oifigiúil atá roghnaithe agat a úsáid freisin.

An Garda Síochána & an Ghaeilge

Dearbhaítear i scéim teanga an Gharda Síochána go n-aithníonn an fórsa ceart gach saoránaigh a c(h)uid gnó a dhéanamh i nGaeilge agus go bhfuil sé tiomanta do chur i bhfeidhm Acht na dTeangacha Oifigiúla ina iomláine.

Tá ceart dlíthiúil ag aon duine atá gafa ag an nGarda Síochána go ndéileálfaí leis/léi trí Ghaeilge.

Faoi Acht an Gharda Síochána 2005, caithfidh Coimisinéir an Gharda a chinntiú go mbeidh ag comhaltai an Gharda Síochána atá lonnaithe i gceantair Ghaeltachta, chomh fada agus is féidir é, an oiread sin eolais ar an nGaeilge is a chuirfidh ar a gcumas í a úsáid go saoráideach i gcomhlíonadh a ndualgais.